

D'on vénen els diners

Esquerra Unida i l'Associació Europea de Consumidors i Usuaris apunten que les irregularitats urbanístiques són l'origen dels diners que presumptament el conseller d'Obres Públiques, Luis F. Cartagena, ocultà en cessions de crèdits al Banc de Santander.

L'actual conseller valencià d'Obres Públiques i Urbanisme, Luis Fernando Cartagena, podria ser acusat de delictes fiscal per no haver pagat a Hisenda 41 milions en concepte d'impostos sobre els diners que, presumptament, va subscriure en una operació de cessió de crèdits a través del Banc de Santander. Aquesta causa continua, de moment, en el jutjat número 3 de l'Audiència Nacional, tot esperant que el titular resolga sobre la petició de prescripció del delictes sol·licitada per l'advocat de Cartagena, Jesús Silva Porto.

Per la seua banda, Esquerra Unida (EUPV) i l'Associació Europea de Consumidors i Usuaris (AECU) consideren que, si es prova que Cartagena tenia comptes amb milions de pessetes en diners negres, cal estudiar-ne l'origen que, asseguren, es troba en les irregularitats urbanístiques que es feren a Oriola durant els dotze anys (1982-1995) en què Cartagena hi va ser alcalde. Tant EUPV com AECU han adreçat sengles cartes a la jutgessa de delictes monetaris de l'Audiència Nacional, Teresa Palacios, perquè estudie aquestes irregularitats urbanístiques per conèixer l'origen dels 83 milions de pessetes que presumptament Cartagena *blanquejà* amb les cessions de crèdit del Banc de Santander. Aquest sistema es va utilitzar a finals dels anys 80 i fins el 1992 per blanquejar diners d'origen divers, obtenir-ne beneficis i no haver de declarar-los a Hisenda. Un buit legal permetia que el posseïdor dels diners negres els cedira com a crèdit a una segona

persona a través d'una entitat financera. Qui cedia els diners aconseguia grans beneficis sense que el seu nom apareguera en cap paper. L'únic nom que es feia públic era el del sol·licitant del crèdit, qui declarava tots els cobraments perquè no tenia res a amagar. El 1992, l'Agència Tributària va detectar el buit legal i va iniciar un procés per recuperar els diners no declarats.

Les cessions de crèdit daten de finals dels 80, quan Luis F. Cartagena mantenia contactes amb Rosendo Naseiro.

El delictes que s'imputa a Cartagena és el d'haver estat titular de cessions de crèdit per valor de 83 milions de pessetes el 1988, una quantitat per la qual haguera hagut de tributar 40 milions a Hisenda el 1989. El nom del conseller, apareix, segons diversos mitjans de comunicació, en una llista interna del Banc de Santander amagada en un programa protegit anomenat SJ5. Tot i que ara es parla de 83 milions, en els primers informes que va estudiar l'anterior jutge de delictes monetaris, Miguel Moreiras, es va arribar a parlar de 334 milions de

pessetes en "cessions de crèdit".

L'advocat del conseller d'Obres Públiques, Jesús Silva Porto, ha explicat a EL TEMPS que el jutge Moreiras, després d'estudiar el cas, "ja va manifestar públicament que Cartagena no hi tenia res a veure". Segons Silva, el cas ha revifat perquè "hi ha un informe pericial que vol atribuir al senyor Cartagena responsabilitats, però no aporta prou proves per fer-ho: Cartagena mai no va signar res". Malgrat això, Silva ha demanat també que es declare que el delictes ha prescrit, perquè té l'origen en 1988 i aquests delictes prescriuen al cap de cinc anys.

L'origen dels diners. El grup d'EU en el Baix Segura, liderat pel secretari general comarcal, José Manuel Dolón, afirma que el delictes no pot prescriure perquè "no es tracta d'un simple delictes fiscal". Es tracta, segons EU, "d'un escàndol de corrupció generalitzada en la gestió municipal, de què la famosa 'prima única' seria només un botò de mostra de l'enriquiment il·lícit i il·legal dels responsables". Afirma Dolón que les irregularitats urbanístiques realitzades a tot el terme municipal d'Oriola són l'única font possible d'aquests diners, ja que el patrimoni familiar de Cartagena no és —i menys encara en 1989— capaç de produir tants milions.

AECU, organització que agrupa diversos ciutadans d'estats europeus residents al Baix Segura, assegura que Cartagena va institucionalitzar la infracció urbanística en l'ajuntament oriolà i ara, el seu successor en l'alcaldia, José Ma-

negres de Cartagena?

nuel Medina Canizares, continua la mateixa política. Segons Honorio Fernández, president d'AE-CU, les irregularitats són un autèntic frau de llei "perquè inverteixen la normativa urbanística per aconseguir que les infrastruc-

tures i les obres d'urbanitzacions i dotacions siguen aportades, executades i finançades quasi exclusivament pels compradors". Honorio explica que la tàctica de l'ajuntament era -i és- deixar construir els promotors en sòl rústic sense posar-los cap impediment. Un cop construïdes les cases, els xalets o els bungalows, i venuts en la seua majoria a ciutadans estrangers, l'ajuntament requalifica els terrenys en sòl urbà, i ho justifica dient que les construccions obli-

guen a fer aquest pas. Després d'això, l'ajuntament obliga a pagar i executar les obres d'urbanització -que en alguns casos van des del clavegueram fins a l'enllumenat passant per l'asfaltat del carrer- als compradors que han adquirit les vivendes. Segons el president d'AE-CU, l'actitud negligent de la corporació municipal permet als promotors obtenir els majors beneficis possibles d'aquestes urbanitzacions, ja que no han d'invertir ni una pesseta en la comunitat. Els propietaris que han adquirit les vivendes han hagut de fer, en canvi, pagaments proporcionals a l'extensió de les seues propietats, que en alguns casos arriben a gairebé dos milions de pessetes. Precisament, el passat mes de juny l'ajuntament va comunicar als propietaris de vivendes de la urbanització Filipinas que, entre tots, han de pagar 300 milions de pessetes per urbanitzar els carrers on viuen o estiuegen. Però aquest no és un fet aïllat. El terme municipal d'Oriola, el més gran del País Valencià, i amb una eixida al mar tot i que la ciutat és d'interior, ha sofert en els darrers vint anys una transformació significativa com a conseqüència de la reducció de la immensa extensió de sòl rústic a mesura que l'ajuntament duia a terme aquesta política. Un gran nombre d'urbanitzacions s'han instal·lat en el terme i la majoria, diu AE-CU, ho ha fet

Fotografia d'arxiu d'una construcció a la costa oriolana.

Sovint, els promotors deixen els xalets construïts i els carrers sense urbanitzar, feina que han de pagar després els compradors.

ARXIU / FERNANDO FLUXIA

de forma irregular. Segons José Manuel Dolón, la situació en què ara es troba la urbanització Filipinas, afectarà o ha afectat ja moltes altres, com ara La Florida, Villacosta I i II, Monte Zenia, El Horizonte, Blue Lagoon, La Chismosa o El Presidente.

Un informe de la Conselleria. Prova de les irregularitats urbanístiques que l'ajuntament ha dut a terme des que Cartagena estigué d'alcalde fins ara són l'informe que la Comissió Territorial d'Urbanisme féu el 1994, a petició del diputat d'EU Pasqual Mollà, i la llista d'infraccions urbanístiques que s'inclogueren en la documentació de la querella que l'oriolà Joaquín Andreu presentà contra Cartagena el 1992.

Aquesta querella, que, segons José Manuel Dolón (EU), va ser arxivada accidentalment quan hi hagué un canvi de jutge a Oriola, acredita amb documents que 24 sancions per infracció urbanística van prescriure perquè Cartagena o el regidor d'Urbanisme (i actual alcalde) no les van signar. Igualment, Joaquín Andreu ofereix documents que acrediten que el 1988 l'ajuntament va decidir que seria el conseller d'Urbanisme qui centralitzaria els expedients sancionadors oberts per la Brigada de Disciplina Urbanística. Així, quan es presenta la querella, el 1992, es comprova que "nombroses actes aixecades per la Brigada de Disciplina Urbanís-

tica des d'aquella data no s'han lliurat per tramitar-les al negociat d'infraccions". En concret, el regidor d'Urbanisme retenia en el seu poder un total de 271 infraccions, que no havia passat al negociat, encarregat de fer efectives les sancions. Igualment, el cap

L'ajuntament d'Oriola obliga els veïns del complex de vivendes Filipinas a pagar 300 milions per urbanitzar la zona.

del negociat admet també en un informe que hi ha arxivats un total de 336 expedients oberts a GKM Habitat, SA. En total, per tant, les autoritats municipals apareixen com a responsables de la paralització de 631 expedients d'infracció el 1992.

D'altra banda, l'informe realitzat per la Conselleria d'Obres Públiques a Alacant sobre els expedients instruits en els municipis d'Oriola i Pilar de la Horadada (abans dins el terme municipal d'Oriola) des de 1986 fins al 1994, inclou 62 expedients, sense

incloure-hi els que han prescrit i els que l'ajuntament ha retingut. En la llista hi ha, segons va contestar Eugeni Burriel, llavors conseller d'Obres Públiques, "tant els expedients tramitats i resolts per la Conselleria davant la inactivitat de l'ajuntament, com els expedients instruits per l'ajuntament i resolts per la Conselleria en virtut del règim de competències sancionadores".

A aquestes irregularitats cal afegir des de la inauguració d'un supermercat Eroski en terrenys no urbanitzables, amb la presència de Cartagena com a alcalde, fins a altres irregularitats en el mateix centre històric d'Oriola com el de l'edifici conegut com Zara, que el promotor Antonio Pedrera canvià a l'ajuntament per uns terrenys en la costa i després va poder recuperar a canvi d'uns altres terrenys de menys valor (vegeu EL TEMPS, núm. 556).

Tots aquests fets -irregularitats urbanístiques a la costa i al centre urbà i les cessions de crèdit- van coincidir en el temps, com recorda el diputat d'EU Pasqual Mollà, amb diverses reunions entre Luis Fernando Cartagena, l'alcalde de Torrevella, Pedro Hernández-Mateo, i Rosendo Naseiro, qui donà nom a un cas de presumpte finançament il·legal del Partit Popular. Diversos membres del PSOE també han dit que el cas de les cessions de crèdits de Cartagena pot ser la "punta de l'iceberg" d'un finançament il·legal del PP.

Un altre fet que relaciona Naseiro i Cartagena és que, quan l'any passat Moreiras, llavors jutge de delictes monetaris, va citar a declarar Cartagena com a presumpte titular de vuit cessions de crèdit va citar també Rosendo Naseiro i deu inculpats més pel mateix delictes.

Ara per ara, diu Mollà, "el que és clar és que si és veritat que els diners de les cessions de crèdit eren de Cartagena, caldrà veure com els justifica perquè no és raonable pensar que els va guanyar en la seua activitat pública com a alcalde".

Àlex Milian